

96236740 - 26.04.2024

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne

Makamlarınızca malumları olduğu üzere Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesinin 1(a) bendi; "15 inci maddede belirtilen Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan ithalat vergileri ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken ithalat vergileri arasındaki fark %5'i aştığı takdirde, ithalat vergilerinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır."

Yine Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesinin 1(c) fıkrası ise; "Satış birimine göre miktar itibarıyla %5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından doğan noksan kıymet beyanlarında, bu farklara ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının yarısı tutarında para cezası alınır."

Hükmüne amirdir.

Son zamanlarda gümrük idarelerince taşıt üstü işlem yapılan ve dökme olmayan eşyalar için beyanname konusu vergilerin ödenip, eşyanın yükümlüsüne tesliminden sonra yapılan tartım neticesine göre çıkan kilogram farklılıkları için eşyanın satış biriminin kilogram olması nedeni ile Gümrük Kanunu'nun 234/1-c fıkrası kapsamında değerlendirilerek cezai yaptırımlar uygulandığı görülmektedir.

Bilindiği üzere tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş işlem söz konusu olduğunda, rejim beyanlarının belgelerinde kayıtlı miktara göre yapılması nedeniyle, işlem sonucunda ortaya çıkan miktar farklılıklarından doğan kıymet farklılıklarına isabet eden vergi farklılıkları için ceza uygulanmaması bu düzenlemenin özelliğinden kaynaklanmaktadır.

Bahse konu beyannamelerde vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerde beyana göre oluşan farklılıkların söz konusu maddenin 1(a) fıkrası kapsamında değerlendirilmesi, oluşan farkın %5'i geçmediği durumlarda ceza uygulanmaması ve sadece farka ilişkin ek tahakkuk düzenlenerek işlemin tamamlanması gerektiği değerlendirilmektedir. Ayrıca oluşan bu küçük kilogram farklılığının aynı maddenin 1(c) fıkrasında belirtildiği gibi miktar farkı veya maddi hesap hatasından kaynaklanmadığı, eşyanın doğası gereği lashing malzemeleri (takoz, spanzet vb.) ve kantar farkından kaynaklı küçük tutarlar olduğu açıkça ortadır. Kantarların 20 kg veya 50 kg esasına göre tartım yaptığı düşünüldüğünde yukarıda sayılan lashing malzemelerine ilave olarak aracın deposunun dolu olması, tartım esnasında araç şoförünün kabinde olması dahi bu küçük farklılıkların oluşmasına neden olmaktadır.

Gümrük Yönetmeliğinin 82 numaralı ekinde Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezası gerektiren fiiller maddeler halinde sıralanmış olup, bahse konu ekin 11'inci sırasına göre; **"Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usul kapsamında yürütülen işlemler hariç olmak üzere, beyanın kontrolü sonucunda Kanunun 234'üncü maddesinde bahsi geçen aykırılıkların vergi farkı yaratmaması veya %5'i aşmayan vergi farkı yaratması"** şeklinde düzenlenmiştir. Yönetmelikte geçen ifadeden anlaşılabacağı üzere %5'i geçmeyen bir vergi farklılığı söz konusu ise sadece Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesinin 1'inci fıkrası kapsamında usulsüzlük cezasının uygulanacağı, farklılığa konu işlemin tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş işlem olması halinde bu cezanın dahi uygulanmaması gerektiği açıkça ifade edilmektedir.

Ayrıca, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 16 Seri No.lu Tebliğ kapsamında düzeltme talepleri konulu ilgede kayıtlı 04.02.2021 tarih ve 61156606 sayılı yazılarında özetle; Gümrük Yönetmeliğinin 82 no.lu ekinde yer alan 11 numaralı satır ile beyanın kontrolü sonucunda Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesinde bahsi geçen aykırılıkların vergi farkı yaratmaması veya %5'i aşmayan vergi farklılıkları, anılan kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezasını gerektiren fiiller arasında sayılırken **tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usul kapsamında yürütülen işlemler hariç tutulmuştur.**

Yine, 16 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük işlemleri) kapsamında ithalat işlemleri gerçekleştirilen eşyanın, rejim beyanlarının, belgelerinde kayıtlı miktarlara göre yapılması nedeniyle, mevzuatta belirlenen oranlar dahilindeki farklılıkların eşyanın ve işlemin tabiatı icabı gerçekleştiği kabul edilmekte olup anılan tebliğ kapsamında düzeltilmek üzere tescil edilmiş bir beyannamenin

Sayfa 2 / 2